

Iedint'a Redactorului:
si
Gazetari'a Redactiunii:
e in
Strat's Morarilor Nr. 13.

Leiunile nefrancate nu se voru
mai deținut numai de la corespondenții regulari ai „Federatiunii“
Articoli trămași și nepublicați se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Marti-a, Joi-a, Sambat'a si Dominec'a, demanet'i-a.

Scire electrica partec. a „Feder.“

Brasov 9, augustu. Banchetul jumâiei romane
noioane felicita pre Macelariu, pentru lupt'a na-
tională, dechara pronunciamentul de alu seu, si doresce
statilor zelul curatul naționala si continua.

Pest'a, 30 iuliu 1868.

Dedati a nu află in diurnalele colocitorilor nostri, de cătu despretiu si ura contr'a națiunei noastre si a drepturilor ei, ne-am bucuratul totdeun'a, de căte ori ne-am potutu convinge, că totu-si, in bu-
bul opresorilor nostri, este mare numerulu amici-
lor d'in departare, cari nu numai recunoscu drepta-
ta pretensiunilor națiunei noastre, ci si coluera pen-
tru implenirea loru, si că — prin urmare — nu pote
si de parte or'a, in care centralismul si despotismul
va despară pentru totdeun'a si adeveratul constitu-
tionalismu va triunfa intru tota splendorea lui prin
garantarea autonomiei tierelor si coordinarea națiuni-
lor in statu.

In asta credintasi convingere ne intaresce si ar-
chulu aparutu in diariul „Osten“, sub titlulu :
„Romanii d'in Ungaria si Transilvania“, care lu-punem
ub ochii cetitorilor nostri in urmatoriele :

In decursulu septemanelor d'in urma li se vo-
ni si dechis ochii magiarilor, că romanii d'in Un-
garia si Transilvania sunt prè resoluti, a si-eluptă
pusetiunea politica, ce le compete, si nu voieseu de
bucu a se indestul cu sfaramaturele, ce cadu pentru
ide pre mes'a lusuriosa a egamoniei magiare. Ro-
manii pretindu pentru sine drepturi egale cu ale ma-
giarilor, si totu acelle-si folose in privint'a politica
in privint'a dreptului de statu, dupa ce in acel'a-si
modu, voiosi, gat'a la sacrificie si cu patriotismu, au
statu a supra-si tote sarcinele si detorile statului,
— ceea ce nu se poate dîce despre magiari — si inca
iacum, cu tote că sunt neindestuliti cu situatiunea
politica intr'unu gradu atât de mare, le porta cu
aceea-si devotiu credintiosa detorintie loru, prin
care s'au destinsu romanii austriaci de la incepstu,
care au documentatu-o la ocasiuni numerose si me-
morabili, si care li-a castigatu numele de onore alu
unui-a d'entre cele mai credintiose si loiale popore ale
monarciei austriace.

Tienut'a barbatesca si consciintiosa a romanii
trebuie să afle in tote părțile cea mai mare sti-
na si recunoștiu si fratii nostri romani d'in colo-
niala Lait'a potu fi convinsi, că si in tierile creditarie,
si aici in metropol'a imperiului simpathie mari in-
tăiescu lupt'a loru contr'a magiarismului, că pana in
dul'a de asta-di li se pastreza cele mai multiamitorie
memorante pentru acea epoca, in care, opunendu-
terorismului separatistilor asta-di triumfatori, s'au
sub flamur'a multu persecutata a ideei impe-
riului austriacu. — Persevereze romanii in lupt'a
pentru bunulu loru dreptu; nu separeze nici odata
drept'a loru causa de caus'a imperiului, a carui ceta-
șii sunt ei, de si acestu imperiu in tempulu d'in
urma sa' despiciu in doue părți; romanii să nu se
intimideze prin maiestriele terorismului, cari se intre-
bantieza in contr'a loru; parol'a loru să fia cuvin-
tele poetului: *et si fractus illabatur orbis, impavidum
orient ruinae!*

Pronunciamentul d'in Blasiu, devenit u acuma
obiectu alu celor mai nedrepte si necorespondiente
persecutiuni d'in partea tribunaleloru, a contribuitu
multu la ace'a, ca să de de scire intregei Au-
strie precum si restului Europei, că opusetiunea roma-
nilor nu se va potè delaturà neci-candu prin mesure
paru administrative. Diurnalele magiare ar' fi tacutu
tecrea mortului despre cuprinsulu acestui pronun-
ciamentu, pentru ca să ametiesca apoi opiniunea pu-

blica in modulu indatenatu, cum că romanii au pusu
in scena una demonstratiune „daco-romana“, si ei
arau fi potutu esecută cu atât u mai vertosu acesta
manopera compromitietoria pentru aspiratiunile ade-
veratu austriace, loiali si patriotice a le romanilor,
că redactiunile vieneze nu tenu diurnale romane.
Diurnalul „Osten“ este indreptatîu dara a-si atribu
meritulu adeveratu, cum că una traducere fidela
a pronunciamentului d'in Blasiu a trecutu priu mediul
locirea sa, in mai multe diurnale nemtiesci si d'in aceste
in tota diurnalistic'a straina. Toti acei-a, cari s'au
interesatu, au potutu să se convinge in modu auten-
ticu, că romanii nu pretindu nimica, ce nu ar' servi
spre intarirea si consolidarea monarciei austriace, că
ei nu ceru nimicu, la ce nu aru fi indreptatîu, că ei
respingu egemonia magiara, pentru că ea este con-
traria atât intereseelor Austrii, că si intereselor
toturor poporeloru nemagiare de d'in colo de Lai-
ta. Tote sagetile unei calomnie veninoase, carea cer-
curile magiare o au totu-de-una in bucatariul loru,
au trebuitu să cada, fără de resultatu, la acëst'a la-
murire a adeverului; si asta-di scie tota lumea, că
Romanii au demonstrat in unu modu elocintu si
expresivu pre Campulu Libertății d'in Blasiu, de una
insemnatatea istorica, nu numai pentru drepturile loru
autonome, ci si pentru ide'a, devenita istorica, a
statului austriacu, cu carea stau si cadu nu numai
drepturile autonome a le romanilor, ci a le toturor
poporeloru d'in monarcia. Noi dâmu importantia im-
prejurarei, că romanii d'in Ungaria si Transilvania
vedu si recunoscu, cum că aici in Viena, unde, multi-
timieta lui Domnedicu, punctulu de gravitate alu mo-
narciei este inca si acumu asiediatu fără stramutare,
nu s'a indoit si nu se indoiesce neci acumu nimene
despre loialitatea si patriotismul Romanilor, si
cum că aici nu se poate nece-de-cum doră, ca romanii
să se degradeze pâna a fi eloti, ca cari nu potè fi
neci-una-data unu radîmu adeveratu alu unui statu
constitutiunale, basatu pre libertatea toturor popo-
relor sale.

Deputatilor romani in diet'a d'in Pest'a le gra-
tulâmu sinceru pentru resolutiunea, cu care apera
caus'a poporului loru in fat'a unei majorități ostile
si fără de respectu. De-asupra diurnaleloru spen-
diura sabi'a lui Damocle, a unei legelatiuni draco-
nice, care in Transilvania se sierbesce si cu avertis-
mintu. Diurnalele stau intre alternativ'a, numai de a
semnalisa adeverulu, său de a se espune mortii si-
gure. Deputatii in se nu sunt impedecati prin nimicu,
a spune adeverulu deplinu de repetite ori, si a des-
crie situatiunea asiè, pre cum este. Deputatii trebue
să faca intrebuintare deplina de immunitatea juris-
tice, care e asigurata cuventului parlamentariu; pre
deputati să nu-i confunde strigatele si sbieratele ma-
joritatii deakiste. De diece ori invinsi prin voturi si
sbierări, a unspredeccea ora să se radice era si
să repetiesca de nou plansorile cele vechie. Po-
terca adeverulu e mare, si cuventulu liberu e neresistibilu; guvernele cadu si sistemele politice
se nimicescu dinaintea lui. Minoritatea cea mai mica
potè face minuni, deca si-inalta vocea cu curagiu si
resolutiune. Minoritatea are lipsa numai de una ar-
ma si acëst'a e, a pronuncià cu constantia si neintreruptu,
aceea ce este, a denuncià cu constantia si ne-
intreruptu naintea forului Europei civilisate nedrep-
tatirile eclatante, cari se comitu. Aceea n'aru fi cau-
sa drepta pre care aru parasi-o poporul ei;
acei-a n'aru fi patrioti adeverati, pre cari preponde-
rant'a momentana a contrariloru iaru potè seduce,
să taca descuragiati, unde trebue să vorbesca si să re-
chiame cu voce inalta si cu resolutiune dreptulu, ce
se denega loru si poporului loru.

Pretinu de Prenumeratiune:
Pre trei lune 4 fl. v. a.
Pre siese lune 7 fl. 50 cr.
Pre anul intregu 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.
Pentru Insertioni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps' a tim-
brele pentru fisele care publicati-
une separata. In Locul deschis
20 cr. de linia
Unu exempliaru costa 10 cr.

Die'ta U n g a r i e i.

Siedint'a d'in 8 augustu a casei repre-
sentantiloru.

Presedinte: Gajzágó; notariu: Bujanovits; mi-
nistri: Andrásy, Horváth, Wenckheim, Gorove,
Eötvös.

Se autentica protocolul siedintiei trecute, dupa
aceea se primescu petițiunile presintate prin mem-
brii casei.

Antalffy intreba pre ministrulu de justitia,
pentru ce a strapusu tribunalulu urbarialu d'in Cicu-
Sered'a in Odorheiu.

Min. Horváth respunde, că nu si-va revocă
dispusetiunea, pana ce nu se va convinge, că loculu
de mai nainte e mai favorabilu tribunalului, de cătu
celu de acum.

Se ceteșce referatulu comisiunei bugetarie; diur-
nele pre augustu le voru primi deputatii acum, cele
de pre septembvre dupa reintrunirea dietei.

La ordinea dîlei e votarea definitiva a proiecte-
loru de lege despre armata, gard'a tierei, insurectiu-
nea poporului, si votarea recrutitoru; 20 deputati d'in
steng'a ceru votizare nominala, care se si face.

D'intre 401 deputati verificati, au votat 192
afirmativu, 83 negativu, 6 si presedintele n'au vota-
tu, 119 au absentat.

D'intre romani au votat contra acestoru pro-
iecte de lege: Misiciu, Vegsie.

Pentru aceste proiecte de lege au votat: Ivaci-
covicu, Ioanovicu, Mihali, S. Popu, Puscariu, Tulbasu.

Nau votat: Babesiu, Borlea, Medanu, Ro-
manu, Varga.

Au absentat: I. Balomiri, S. Balomiri,
Bohetielu, Hodosiu, Hosszu, Macelariu,
Maniu, A. Mocioni, Ant. Mocioni, G. Mocioni,
Al. Mocioni, Moldovanu, Popu Gridanu,
S. Popu, Popoviciu Deseanu, S. Popo-
viciu, Tincu, Vladu.

Presedintele anuncia, că septeman'a viitoria se
va mai tînè una siedintia, dupa aceea se va amenâ-
die'a pana in 16 septembvre.

Siedint'a d'in 8 augustu a casei magna-
tilor.

Presedinte: Cziráky; d'intre notari nu e
nici unulu de fatia, Presedintele roga dara pre Ti-
szia, comitele supremu alu Biharului, să porne pro-
tocolulu.

Notariulu casei deputatilor aduce proiectele
de lege despre armata pentru pertratarea ulteriora.
Acesta se considera ca cetite si se strapunu la comi-
siunea respectiva.

Ne fiindu alte obiecte la ordinea dîlei, siedint'a
se inchiaia.

Cetim'u in „Gaz. Trans.“

Pentru declaratiunile anonte. De trei ani in-
coce, de candu cadiuse preste monarcia intrega, era
mai alesu preste noi romanii domnia sistemei sista-
torie, s'au vedintu d'in tempu in tempu la mominte
de probe mari in foile romanesci declaratiuni ano-
nime, cari portau subscriptiunea: „Mai multi.“ Crede-
mu că amu ajunsu dîle, in cari trebue să ne tragem
sam'a asupra manierei de a ne subscrive in cestiuni
atât de importante cu „mai multi“, adeca anonomu,
ca si cum amu subscrive la nesce dispute diuaristice
de tote dîlele, la care este de ajunsu, deca cunosc
Redact. pe autori. Ce scopu aru potè să aiba asemenea
subscriptiuni domniloru! Nesmintit, ca să de-
scopere lumei convictiunile respectivilor „mai mul-
ti.“ Inse cine suntu acei „mai multi?“ De care
clase a societății se tienu ei? Câți suntu ei? Cine
garantează in facia lumei pentru subscriptiunile
loru, pe cari nu le vede nimene? Cine este detorul
să credia, că asemenea declaratiuni nu suntu trami-
se spre publicare de către uniculu fără scirea alto-
ra, său că ele suntu fabricate de ins'a-si reda-
ctiunea?

Credeti domniloru, că la tote manifestatiunile
subscrise cu „mai multi“ lumea practica respunde
forte netedu, că acei „mai multi“ este numai unulu,
său nici unulu, era adversarii nostri politici si batu
jocu de asemenea manifestatiuni fricose. Séu avemu
curagiul opiniunilor nostre, său nu-lu avemu. Da-

ca lu-avemu si daca credem că a fostu timpul ca să ni le dămu pe facia, să le subscriem cu numele nostru intregu si să nu amblămu pe intunericu; era daca nu avem curagiul opiniunilor, atunci mai bine să tacem, să ne crutiăm chartă si negrel'a, se asteptăm pana candu ni se va coce curagiul si se va intărî ca simburele de pierseca. Ce amu ajutatu noi cu declaratiuni anonime, de eci. pe acei barbati de caracteru nepetatu? Nemicu, ba d'in contra, i apesâmu si mai multu. Nu cum-va ne-ar fi ruse, deca amu jecă si noi alatura cu florea clerului celui mai luminat d'in tota romanimea? Domniloru, acăst'a ar fi fapt'a lui Petru d'in cantalul cociosilor, cu: nu sciu, n'am vediutu, nu cunoșcu pe acei Nazareneni.

Inse si de altintrelea, ce ne mai folosesc nou manifestatiunile prin gazete? Acolo este tronul, mergeti la elu, aretati-i adeverat'a stare a lucrurilor cu numele dvostra, garantandu cele aretate cu credint'a si cu caracterulu dvostre; acolo suntu adunările municipali, nu le mai parasiti, mergeti si vorbiti in ele si prin ele cătra tronu. Tier'a si natiunea nu se poate conservă nici prin fatalismu si cu atâtua mai putienu prin subscriptiuni, pre cum suntu ale asiă numitelor societăti industriale anonime. Libertatea natiunala si constitutiunala nu se castiga si nu sa castigatu de candu elumea prin actiuni isolate, ci prin osteneli mari si solidaritatea toturor celor lipsiti de libertate, era solidaritatea pota fi si a opera numai acolo, unde eci există credint'a neclatita in immortalitatea natiunei; d'in contra ori unde lipsesc acăst'a credintia, trebuie să lipsesc si solidaritatea, prin urmare si curagiul.

Redactiunea interimala.

— La cele de susu avemu să observămu, că caușa, pentru care n'am inspirat pan'acum numele suscriitorilor pronunciamentului, n'a fostu intr'atât'a crutiarea spatiului, cătu mai multu impregiurarea: că am asteptat si mai asteptăm inca, să fim provocati spre acăst'a d'in partea autoritătilor, caru au inceputu a procede in contra urditorilor pronunciamentului, să celu putienu s'audîmu, că vr'unul d'intre părte stimatii barbati citati inaintea tribunalului s'a provocat la faptulu, că intielegint'a romana grăbesce d'in tote părtele a se alatură pronunciamentului, documentandu in modulu acăst'a, că pronunciamentulu este intr'adeveru scosu d'in anima natiunei romane. Pana candu inse nu cunoscem respunsurile date tribunalului si nu scim cum va procede tribunalulu in urm'a respunsurilor capata, pan'atunci n'am afilat de neincunguratu de lipsa publicarea numelor respective. Cu tote astea nu le-am adunat in pulpitu pentru ca să mucediesca acolo si să nu mai vedia lumină dñe, nice nu ni vine in minte, că cutare, care a suscris, s'ar teme de publicarea numelui său. Credem că mai bine va fi a pune sub ochii domniloru sum'a toturor suscriitorilor odată si candu va fi mai la locu si mai la tempu, si acăst'a nu va remană. Nu vedem caușa destula a ne face intrebările, cari le face onorabila redactiune interim. a „Gazetei.“ Prè bine scimu si noi, că adversarii nostri ni denega totu curagiul si că-si batu jocu de noi, inse chiaru d'in acăst'a causa voim ca desamagirea să li fia cu atât'a mai mare. Pan'acum ni totu sosescu declaratiuni de aderintia la pronunciamentu, si nu este de parte or'a,

in care vomu servă cinstiștui tribunalu d'in M. Osiorhei cu aretarea a sute de intieleginti romani, gața a impartă sortea urditorilor pronunciamentului. Redactiunea „Fed.“

De sub codrul Selagiului, 5 augustu 1868.

Acăi alaturat se tramite declaratiunea intielegintiei romane, coadunata intr'o conferinta la Berseul-de-josu in 2-a Augustu a. c., cu ocaziunea santirii besericei gr. cat. de acolo.

Intielegint'a d'in părtele de sub codrul Selagiului abia a fostu reprezentata cu doi membri la conferint'a ce s'a tienutu de curendu in Supurulude-josu; cu atât'a a fostu dar mai binevenita ocaziunea susamintita, unde fiesce carele si-vediu realisata dorinti a de a potè conveni, si a se consultă cu mai multi, a supr'a intereselor natiunci, a rumpe ta-cerea, si a-si deschide graiul său in publicu, spre aperarea dreptelor ei pretensiuni, a-si manifestă in publicu, fără temere, consentfrea sa cu faptele anteluptatorilor săi, si a-i incuragiă cu sprinjirea morala spre continuarea luptei suscepute; că-ci caus'a de drepta, pretensiunile aperate de d'insii sunt legale si realisarea acelor a pota fi pe cătu-va tempu impedeceata, dar perdata nici odata.

Astfeliu incepndu-se desbaterile intr'o consultare sariosa, dupa gatirea si suscrierea declaratiunei alaturate, s'a decisu a se exprime pe cale de diurnalul, domnului deputatu, Elia Marcelariu, consentientul si viu'a recunoscintia a intielegintiei de fatia, pentru eaergiosulu pasiu facutu in cas'a deputatilor fatia cu procedur'a inceputa in contr'a redactorului Gazetei Transilvaniei, si a mai multor barbati destinsi ai natiunei noastre.

In legatura cu acăst'a, cu parere de reu, si adunca dorere conatiunala s'a luat spre cunoscintia si acea impregiurare, cumcă dlu Alessandru Romanu, deputatu dietalui si redactoru alu diurnalului „Federatiunea“, prin o decisiune dietala, lipsit u de imunitatea sa de deputatu, are de a asteptă judecat' a tribunalului pentru drept'a si legal'a aperare a causi natiunale, in urm'a cărei-a s'a decisu a se incunoscintia in publicu multu stimatului domnului deputatu si redactoru, că caus'a dsale este si va fi totu deu-n'a si a nostra.

S'a respicatu mai incolo dorint'a de a vedea diurnalul „Federatiunea“ aparentu in tote dñe, ea pe unu organu care, prè cătu in privint'a limbajului, pre atâtua in privint'a tienutei politice curatul natiunale, se vede a fi menit u spre a forma o epoca nouă in diurnalistică nostra, dupa ce inse d'in relatiunea unui membru bine informatu intielegintia s'a convinsu, că treccerea Federatiunei de diuariu cotidianu dupa impregiurările de fatia nu se poate speră: s'a marginitu acea-si intielegintia a-si manifestă salutarea principielor sustinute si aperate prin laudatulu diurnalul, si firmulu propus de a conlucra in viitoru spre prosperarea si latfrea acelui-a, declarandu-lu totu-de-oata de organu alu său.

In fine, membrii de fatia, dupa depuncrea tributului pentru luptatorii de acum ai natiunei, nu si-au potutu uită de pia memoria a anteluptatorilor adormiti, facundu, inainte de a se desparti, contribuiri pentru monumentul nemoritorului Simeone Baranu, in urm'a cărei-a sum'a incursa in 35 fl. v. a. s'a decisu a se tramite colectantului primariu la Simeleu, esprimendu-se totu-de-oata acea dorintia,

apoi dupa căti-va ani ne mirămu că institutiunile infinitate nu suntu prospere. Nu avemu nevoia să cităm exemplu: ele suntu in memor'a fia-cărui-a d'intre noi. Cu tote astea-nu datorim mai putienu multumire acelora, cari si-au datu ostenele de a infinita si putienulu ce avemu. Daca amu facutu observatiunile de mai susu, n'amu avutu in vedere de cătu do a recomandă, ca pe de o parte să se amelioreze aceea ce există, era pe de alt'a, ca să se proceda cu mai multa maturitate pentru viitoru.

Un'a d'in causele cari au inderetnicit la noi invetiamentulu agricolu, a fostu si lips'a unui planu de organisatiune, dupa care să procedem: si de aci arbitrarulu lasatu ca să desfintez mane aceea ce a infinitatua asta-di. Care de unde se seculă si venea, avă pareri deosebite: unii credu, că in tiera trebuesc infinitate numai scole de argati; altii că trebuesc si scole mai superioare: altii că nu avemu nevoia de nici o scola mai superioare: altii că nu avemu nevoie de nici o scola, pentru că tieranul scie agricultură mai bine de cătu ori-cine. Fasele prin cari a trecutu invetiamentulu agricolu la noi, nu suntu de cătu o consecintia a acestoi confusiuni de idei. — Cu tote acestea cestiuia este simpla, si avemu placerea de a o dice, că asta-di a inceputu să fia intielesa chiaru de coi mai inderetnici. In adeveru invetiamentulu agricolu nu pota să se deosebesca de celelalte; si elu ca să se satisfaca deosebitele trebuinte, are nevoia de fi primariu secundariu si superioru. In starea de facia a trebuintelor si midiocelor nostre, avemu nevoia de invetiamentulu agricolu primariu si secundariu; acelu superioru va veni mai tardiu. Ca să infinităm numai invetiamentulu primariu, nu potem pentru doue cause: antăiu că nu amu avă omeni, cari să lu-predee, profesori cu alte vorbe; alu douilea pentru că există o sema de

ca sumele incuse pan'acum spre acestu scopu să se folosesc numai spre acel'a-si scopu, si cumcă acel sume, cari pota si asta-di sunt in manile unor colektanti provinciali, să se strapuna cătu de curendu la locul respectivu, unde să se pastreze pana ce prima mediocirea contribuirilor neintrerupte voru crescă catimdea receruta.

A...

Declaratiune.

Luandu in consideratiune, că natiunea romana, precum in 1848, asiă si acum e pentru pacea comune si egalea indreptat're a toturor natiunilor d'in imperiu; luandu in consideratiune, că basea ajungerei acestui scopu preainaltu este depusa in decisunile natiunii romane aduse in congressulu natiunale de la Blasiu d'in 1848, $\frac{1}{3}$, si că natiunea romana se sente deobligata si acum'a prin juramentulu, ce l'a depus in campulu libertății la Blasiu; luandu in consideratiune, că principiele si decisunile d'in cestine a natiunii romane le vedem renoite in pronunciamentul intielegintiei rom. de la Blasiu d'in 15 mai a.c.

Subscrișii ne declarăm si ne alaturăm pe langa acestu pronunciamentu si-lu primim de ali nostru.

Berseul-de-josu, in 2 augustu 1868.
(Urmeza 28 de suscrieri de fruntasi ai intielegintiei romane.)

Declaratiunea

Romanilor d'in Teac'a si giuru, respective d'in trac-tulu protopopescu gr. c. alu Faragăului.

Cetindu noi pronunciamentulu intielegintiei din Blasiu d'in 15 maiu 1868, amu afilatu că d'insul nu este nemic'a alt'a, de cătu dorintele cele mai sincere ale fia-cărui romanu d'in Austria, si in specie d'in Transilvania, cari dorintie cu totii in diferte renuntă, ocasiuni, adunări si diurnale si le-au datu prefacia, precum in seculu acestu-a si noi de pre act in mai multe randuri ne-am esprimitu, pentru aceea am neglesu a repeti esprimările noastre pre lenga acestu pronunciamentu.

Inse dupa ce vedem, că contrarii causei noastre celei sante pre unii d'intre cei mai eminenti barbati, ca suscrișii acelui pronunciamentu, prin astfelu de apucature voiesc a-i terorisă; ca acei contrari să nu socota, că sensul acelui pronunciamentu d'in 15 maiu 1868 sunt dorurile unei părți si fractiuni a natiunii romane d'in Austria, si respective d'in Transilvania, ne grabim cu totii d'in acestu cercu in fata lumei cu infruntarea ori si căroru eventualitate terorizatorie a suscrie urmatoriulu

Resumă.

Esprezintea natiunei romane pre campulu libertății d'in Blasiu, esprimata in pronunciamentulu d'in 15 maiu 1868 o primim in totu cuprinsulu său de a noastră, pentru care convingere cu cea mai firma resolutiune in totu momentul suntemu gata a simori; totu cu acesta ocasiune suscrișii gratulca și multumesc dlu Elia Marcelariu pentru devotamentele doilei in 17 iuliu intru aperarca causei effigiante d'in pronunciamentulu natiunei romane, care din pagin'a vietici sale totu de a un'a va fi cu litera de auru insegnata, că-ci intru aceea d' cu abnegare de sene si cu cea mai destinsa franchetia a documentatui in facia terorizatorilor natiunei romane, că ro-

F O I S I O R A.

Cateva cunste a supr'a invetiamentului agricolu in România si in strainatate.

Amu atrasu atentiu natiunilor a supr'a importanței invetiamentului agricolu, inca de la 1859. Nu amu lasat să scape nici o ocasiune fără ca să ne silfmu a demonstra, că desvoltarea agriculturii nostre este strinsu legata cu propagarea acestui invetiamentu. In anulu 1863 candu amu infinitatul divisiunea de agricultura in ministeriul lucărătorilor publice, am facutu unu proiectu, prin care impartiam tier'a in optu regiuni agricole si propuneam, ca in fia-care regiune să se infinitizeze de o camdata căte o scola primaria de agricultura. Intr'unu studiu facutu in Revista Româna sub titlulu de „Amelioratiunile de introdus in agricultura româna“, propuneam unu planu generalu pentru organizatiunea invetiamentului agricolu in România. In consiliulu generalu alu instructiunile publice amu staruitu pe cătu ni-a statu in putintia, pentru ca să se introducea in scola invetiamentului agricolu. Dupa atât'a staruitia atât'a d'in parte-ne, cătu si d'in a altoru colegi de ai nostri, trebue să martrizim, că acăst'a cestiuia n'a inaintat pe cătu se cuvenea. S'a facutu ce-va: s'a infinitatuit catedra de agricultura prin seminarie, s'a infinitatuit douo ferme-scole; inse trebue să martrizim, că chiaru aceea ce s'a facutu, nu s'a pusu pe nisice baze astu-felui, ca resultatele să fie satisfacatorie. Camu avem pe păcatele noi de a ne multumiri numai pe inscriptiuni pompose, pe regulamente numeroase, si negrigim prè multu faptele.

Acăst'a ne face ca să incepem reu de la inceputu, si

juni la noi, cari nu se multumesc numai cu acestu inventimentu. De unde vomu luă profesori pentru scolele primare agricole, daca nu va există o scola secundaria, care să-i produca? Omeni in aparintia seriosi nu voiau să se convingă de unu lucru asiă de simplu: pe-tru d'insii eră in destul să se pună pe chartia scolă primara de agricultura, său ferma scolă apoi merge tirisi, grapsi. Acesta neintielegere a fostu una d'in causele, cari au ocasiunatul celu mai mare reu dar si in invetiamentulu celu mai neaperat pentru tiera. Astă-di multumita dlu ministru alu agriculturii, cestiuia este rezolvata. Domni'sa a presintatui corporiloru legiuitorie unu proiect de lege pentru organizatiunea invetiamentului agricolu primariu si secundariu, care speram, că nu va intempișa o obiectiu. Candu vomu avea legea, ne vomu scăpa de acele organizatiuni capriciose, cari sdruncemesu de atât'i ani invetiamentului nostu agricolu. In asteptare ca să se voteze acest proiectu, D. ministru a bine voit u ca să reinfiintiez la scola de la Pantelimonu catedrele trebuintoase pentru ca invetiamentulu acestei scole să fie secundaru. Astu-felui dar in viitoru vomu avea o scola centrala de agricultura care va pota să produca barbati pentru a infinita ferme-scole, său scole primare de agricultura in deosebitele judetie ale tieri. Pe-tru a satisface si trebuinti'a, ce are tier'a de silvicultori, D. ministru a creatu o anume catedra de silvicultura si botanica la scola de la Pantelimon, dandu acestorui cursuri a desvolata mai mare de cătu in trecutu. Cu chipulu acesta nu vomu mai avea nevoia de a infinita o scola speciala de silvicultura, si acăst'a cu atât'u mai multu, că cultur'a padurilor este o ramura a agriculturii.

Acesta noua organizatiune are fericirea de a fi patro-nata de I. S. Domnitorul Maria Sa, care a inzestratui in

manulu e umanu si cultu, inse nece de cumu nu e lasiu.

Teac'a, in 29 iuliu 1868.

(Urmeza 61 de suscieri.)

Dechiarat'une.

Fiindu pronunciamentulu d'in 15 maiu a. c. alu Romanilor adunati pe „Campulu libertatci“ — la Blasius — sincer'a manifestare a celor mai drepte, juste, si legali dorintie a le natiunei romane de sub seprul austriacu: suscrisii, ca adeverati fii ai natiunei romane, ni tienemus de cea mai santa detinutia a ne alaturà pe langa acelui pronunciamentu, si al primi de alu nostru, ceea ce prin acésta declaramu in fati'a lumiei. — Datu in opidu'u Halmagiu, comitatulu Zarandu, lun'a lui iunioriu 1868.

(Urmeza 78 de suscieri.)

Transilvani'a.

Gherla, 6. aug. 1868.

Lun'a curinte pentru noi transilvanii e forte insinata, pentru că avemu de a fi martori la doue mari natiunali. Unulu d'ntre aceste-a e impleira scaunului archeiopiscopescu d'in Blasius prin alegera, la care se facu tote pregaritile recerute si la care ei indreptatiti de pre aicia mane si poimane pleca cu totii. Alu doile actu natiunalu pentru noi ardelenii va fi adunarea asociatiunei trans. pentru cultur'a poporului romanu, care-si va tienè siedintiele sale de estu tempu in Gherla Romanii intieleginti de pre aci simtiesc mare bucuria, că voru fi fericiti a salutà in midiloculu loru pre florea natiunei, pre antehaptatorii natiunali si pre desvoltatorii si cultivatorii literaturei natiunale, si pentru ace'a s'au ingrigit de tempuriu, ca să intimpine pre confratii loru cu o primire corespondientia si să li dee dovedi despre ospitalitatea, ce caracteriseza pre romanu. Spre efectuarea unei bune primiri s'a constituitu unu comitetu mai nainte cu 3—4 lune, care si-a datu nisuinitia, ca pretiuitii nostri ospeti să aiba cortele onorifice si să fia proveduti cu cele necesarie. Afara de acésta comitetulu s'a ingrigitu, că cei adunati pre langa ocupatiunile seriose spirituale, ce le voru avè priu parteciparea la siedintiele adunarei, să afle si distractiuni placute. Aceste distractiuni voru consta din representatiuni teatrale, executate de societatea dlu Mihaiu Pascali, care pre tempulu adunarei asociatiunei se va afla intre noi si in decursulu acesta, in dîlele de 24, 25, 26 si eventualmente 27 augustu va reprezentà vre-o 3—4 piese teatrale in localitatile redutului orasianu, care pentru o parte a venitului ni s'a datu spre folosintia d'impreuna cu sen'a si sculele teatrale. Sperâmu, că toti onoati membri ai asociatiunei si alti intieleginti d'in propiare si departare se voru nisùi a gustă d'in pacerile spirituale, ce ni le va intinde dlu Mihaiu Pascali prin art'a sa, recunoscuta si laudata de tota jurnalistic'a nostra si straina. Alte distractiuni voru consta din dantiu si converstioni. Comitetulu nu a lasatu d'in vedere, că la adunarea asociatiunei, s'au indatinatu a se presentà si brav'a nostra junime de ambe sessurile, si pentru ace'a s'a ingrigitu pentru arangarea unui balu séu mai bine dîsu a unei petreceri confidinti, in care să aiba ocasiune junimea de a se cunosc si prin conver-

sare a contribu la perfectiunarea si desvoltarea imprimutata.

Dupa ce in diu'a de $\frac{15}{27}$ aug. e serbatorea S. Marie, care aduna pre multi pietosi la s. manastire a Niculei in departare de $\frac{3}{4}$ ora de Gherla, comitetulu va face dispusetiunile, ca ospetii nostri, cari aru vol a face excursiune la loculu amintit, să o pota face acésta cu usioritate, spre a potè luà parte la sierbitalu dumnedieescu, care se va tienè cu solenitate mare sub pontificarea Illustrisimului D. Episcopu de Gherla. Pre cum sun informatu, cu acésta ocazie se va depune petr'a fundamentala la s. baserica, ce se va edificà in onore a s. Mariei, a carei-a icona miraculosa e asediata acum in una baserica mica, care numai pre putieni pietosi pota cuprinde. Pusctiunea, romanticitatea si frumsetele locului, unde e situata manastirea de la Nicula, credu că va satisface asceptările celor ce voru escurge acolo si fiasce care va potè duce cu sine nesce suveniri placute de pre tienuturile nostre.

Pregatirile facute pentru buna primirea o. ospeti, ne indreptatiesc a sperà, că vomu fi onorati de unu numeru mare de intieleginti romani din tote părtil.

Amu dorì tare să potemu salutà intre noi romani si d'in acele tienuturi romane, unde simtiulu natiunalu d'in caus'a cercustările nefavoritorie e amortit, si care numai asiè s'ar desceptà si desvoltà in mesura mai mare, deca ar veni in coatingere mai de aproape cu confratii loru de pre aici. Dorim să salutâmu in midiloculu nostru pre fratii d'in Marmatia, Satumare si Silvani'a. P.

Rogamintea

Celor doi episcopi romanesci d'in Transilvani'a: Ioanu Lemeini de Eadem si Vasile Moga, asternuta dietei de la 1842 in caus'a romanilor locutori pre pamantulu craescu, numita si sasescu:

(Urmare)

De aici ar' urmă, cum că asiè dara concitatianii romanii nu sunt nepastui, si plansorcia loru n'are locu; inse, c. c. staturi, ea tocmai pentru aceea are locu, că medularii consociei natiuni au scosu-o d'in egalitatea de dreptu si mai cu totulu au desbracatu-o. Deci ea are nepasturi, si inca nepasturi strigatorie la ceriu, d'intre cari pre cele mai de frunte vomu indresni a le inscrà cu alineu respectu in urmatoriele:

1) Cea d'antâia si mai asupratoria este ace'a cum că romanii locutori pre pamantulu craescu sunt scosi de la reprezentatiune si de la derigatorie. Daca stă egalitatea de dreptu, carea dupa privilegiul Andreianu d'in firea pamantului craescu si dupa mai multe porunci trebue să si stă, care lucru tocmai acum a'lau recunoscutu si unii publicisti sasi in diurnalele loru: este urmarea legilor conforme si aceea, ca romanii cu sasii să iè parte de o potriva, si cu privintia la religiune d'in representatiune, d'in derigatorie publice, scurtu, d'in tote folosele. Acésta stă ca adeveratu dupa principiu si dupa lege, inse numai ca racii d'in fabula pre hârtia, pentru că in fapta a) la alegerea deputatilor pentru dieta si pentru adunările universității, d'insii nu incurg in ace'a mera ca sasii, er' d'intre ei (d'intre romani) nu se alegu neci decum, macaru că ei pre pamantulu craescu sunt mai numerosi de catu sasii; er' religiunea nu este neci decum privita, ci se alegu numai d'intro confesiune, de-si art. 11 novelariu d'in 1791, § 1 sub c, oteresco lamurit: „ute sedibus etiam Saxonibus pro ratione capacitatris et religionum diversitatis duo eligantur.“ De

in unele Staturi d'in Europa, in privintia investimentului agricolu.

Austr'a, vecin'a nostra, care nu traiesc numai d'in agricultura ci si d'in industria, are 1-iu, siese scole secundarie de agricultura, in cari se afla la 60 de profesori, si 411 elevi; 2-le, 18 scole primarie sâu ferme-scole, cu 81 de investitori si 420 de elevi; 3-a, 4 scole de silvicultura cu 18 profesori si 200 elevi; 4-a, 6 scole de viticultura, orticultura si arboricultura cu 16 profesori si 114 elevi; 5-a, 3 scole de sericicultura si apicultura cu 4 profesori si 72 de elevi; in fine, 3 scole veterinarie cu 12 profesori si 165 de elevi.

Afara de aceste scole exista cinci-spredoce catedre de agricultura in principalele orasie, si guvernulu este pe cale de a mai infinti inca patru ferme-scole d'intro cari un'a la Comanu in Bucovina. Ce avemu de dîsu in fatia cu atâtea stabilimente speciale, noi carii ne speriamu asiè de lesne, candu este vorba de a trece o suma in budgetu pentru investimentulu specialu agricolu?

Germania de Nordu si de miadu-di posiede 13 stabilimente de investimentu superioru agricolu si 52 stabilimente de investimentu secondariu si primariu; si să notâmu, că in acestu numeru nu intra scolele de orticultura, de irigatiune, de viticultura, si altele atât de numeroase in acésta parte a Europei. Aceste scole dateaza Germania agricultur'a sa cea inaintata, care poate fi citata ca modelu ori-carui Statu.

Francia are 3 scole pentru investimentulu superioru si secundariu alu agriculturei, la 60 ferme-scole, trei scole veterinarie, scole de irigatiuni si de drenaj, de orticultura si altele. Si cu tote acestea guvernulu francesu nu se multumesc pe atât si acumu este pe calea de a infintia

la facerea instructiunii ce se da deputatilor, suntu cu totulu departati, pre acele ce da numai magistratulu sasescu in interesu sasescu, si nu in partea Romanilor, ci adeseori in contr'a loru.

De aci urmeza c. c. Staturi multimea cea mare a asuprelelor si mai vertosu aceea, cum că dieci nu scie, că in pamantulu craescu si Romani: de aci vine, că pentru ei si in interesul loru nimeni nu vorbesce, napastuirile loru nimeni nu le areta, si că vindecarea acelor' nimeni nu o mediecesc: — urmeza iara-si, cum că pamantulu craescu mai mare parte de romani, in tote interesele lui lu-chivernisesc numai Sasii, ei si numai ei ingrigesc pentru buna starea lui materiale si spirituale; totu pamantulu, prin urmare pre toti locitorii lui de o potriva si veniturile respective ei le administra, ei le intrebuesc, totu felul de cause ei le judeca. Au nu e urmare firesca, cum că iubindu si favorindu ei pre ai seii mai multu de catu pre Romanii, interesul Romanilor lu-trebu eu vederea, pentru binile loru materialu si spiritualu nu ingrigesc, d'in veniturile comune nu le facu parte, si in causele ce au in contr'a Sasilor mai totu-de-un'a pierdu.

2.) Amesuratulu puncturilor regulative, mai tote derigatorie orasienesci si scaunale potendu-se cascigà mai numai d'in man'a grafului sasescu si a magistratulor, acésta inaltia la derigatorie numai pre fii loru, cu totala scotere a Romanilor. De aci purcdu radacinele napastuirilor aretate in puntulu de susu; deci afara de acele, fiindu că derigatoriu pretutindeni e sasulu, elu e inspectoru, elu e administratoru, elu e jude, aci inca urmeza de sine d'in egoismu si d'in omenesc' aplecare, de a parteni pre ai seii mai multu ca pre strani, cum că derigatoriu sasu pre Romanii i apesa, la povorile publice i roboteza, in causele cari vinu inaintea lui mai totu-de-un'a lu-osendesc a pierde, d'in aceste curgu numerosele planșori de tote dîlele ale bieilor Romanii; in satele mestecate cu Sasi trecentu-se Romanii cu vedere, juratii satesci se alegu mai toti d'in Sasi.

3) Ast-fel romanii inca si de la portarea derigatoriei satesci suntu scosi pe acolo, unde locuesc si Sasi, seu celu putinu nu iau parte amesurata la numerulu locitorilor Romanii: de aci urmeze iara-si multe nedreptătiri a supr'a locitorilor Romanii, in catu adeca derigatoriu satesca incurge la impartirea greutătilor publice, la seversirea acelor' a si la judecare mai multor cause merunte, apoi fiindu că fia care satu are cassa de bani mai mica s'au mai mare in catu elu o administra pre aceea impartindu si alte folose, la toto aceste derigatorilor sasi li se deschide porta larga destulu spre ace'a, ca pre locitorii romanii d'in folosulu publicu se i-impartasiesca mai putinu, er' d'in povorele publice in mera prisosetoria si in judecare a caselor loru se razeme interesu sotilor sasi; nedreptătirile ast-fel facute suntu cu atâtu mai amare, cu catu este mai seracu si mai ticalosu acelu cetatianu, care e supus la tiranismulu derigatoriei, pentru că elu nici scie, nici are cui să se planga, d'in pricina că derigatoriu sasu crede sasului si pre acesta nu-lu apesa.

4) Mai potemu atinge si atât'a, cum că nati'a sasescu pentru stapanirea sa d'in pamantulu craescu pretinde pentru sine d'in derigatorie tiersei si d'in judecatoriu montanistica de la Zlatna $\frac{1}{4}$ si căte odata $\frac{1}{3}$, inse de romanii de acela-si dreptu nici odata nu pomoresce nemicu, macaru că egalitatea dreptului cea netagaduita produce asemenea pretensie. — Se ne inchipuim c. c. Staturi, cum că fatiernica replica a natiei sasesci la diselo puncturi va fi acésta: „Romanilor pentru aceea nu li se dă parte la representatiune si la derigatorie publice pentru că ei n'au omeni destoinici si cultivati spre acesta.“ Acésta de ar si stă, ar insemnă numai atât'a, ca si candu unu omu ar' scote la altulu ochii si apoi batendu-si de elu jocu, ar' dovedi asupr'a lui cu aceea că este orbu. Acésta si in

chiara la Parisu o Academia de agricultura cu 16 profesori. O comisiune numita de unu anu, presidata de ilustrulu chemistu d. Dumas, si compusa d'in barbati speciali, a elaborat unu proiectu si acestu proiectu in curendu ilu va supune la approba ministerului. Cine nu intieleg căta gloria are să reverse peste Francia infintarea acestui institutu superioru, unicu in lume, prin celebritătile profesorali si prin bogati' a colectiunilor. Éca ce face Francia, ale cari-a legi le deschidem pe masa, ori candu voimu să facem ce-va. Să o imitâmu pentru Domnedieu, si in institutiuni, er' nu numai in proiecte.

Să murturisim, că in facia cu aceea ce facu staturile civilisate pentru investimentulu agricolu, acele staturi, cari nu traiesc numai d'in pamantu ci au si o industria prospera, amu dă dovada de cea mai putinu intielegere a intereloru nostre, candu amu mai amenâ infintarea scolelor agricole in tier'a nostra. Cu economie, ce pretindem că facem, neinfintandu scole seriose, vomu privă tier'a de acela mai folositorie institutiuni si posteritatea ne va judeca forte aspru.

D'in norocire ventulu bate spre bine; cu patronajulu inaltu alu M. S. Domnitorului, si cu concursulu guvernului, suntemu siguri, că tier'a nostra va posedu in curendu ilu ce astepta de atât tempu. Mangaiandu-ne cu acésta speranta, rugâmu pe toti Romanii bine-voitori ca să contribuesca fie-care in sfer'a a'sa pentru realizarea unei opere atât de importantanta, pentru desvoltarea nostra economica.

„Rom.“

P. S. Aurelianu.

cătu stă, este totu napastuire in privint'a Romanilor, si inca napastuire causata prin sasi, despre care mai in josu pre largu. Inse acést'a preste totu nu stă c. c. Staturi, pentru că si noi avemu omeni cultivati si amu avè cu multu mai numerosi, ba si cele doue natii aru avè; inse radecin'a reului este acolo, cum că Sasii pre acesti-a nu i sufera nici macaru a practiză langa deregatoriele loru. Amu potè slugi cu multe daturi, cum că sasii pre tenerii magiari seu romani in tota privint'a destoincei nu numai nu i-au primitu langa magistraturele loru de buna voia, pre cum s'ar potè acesta preteinde dupa legi, lasandui a practisă, ci si in contra mai inaltelor po-runci i-au hatit 9—10 ani, seu pana la atat'a i-au necagitu, in cătu dupa ce, in urmarea unei alergature de mai multi ani, ar fi scosu-o la cale prin vr'o craesca porunca ca să fia primiti, vediendu la intrare-si resbunatoria intaritatune asuprile, s'au lapedatu de dreptulu storsu, paresendu-si mai bine pamentulu nascerei, de cătu să pasiesca intre medularii cei maniatu a unui magistratu patriarcu, stricandu-le nepotismul. Daca totu-si vr'unu teneru dupa atate-a prigoniri apuca pre o carare unde lui pen tru viitoru nici o nadesde nuzimbesce: care potè fi sortea acestui prigonitu intre deregatorii preste totu sasi, atunci, candu posturile (deregatoriele) despoticcesc eu scoterea totururu de alte religii si natii se in-partiescu de cătra grafulu sasescu si magistratulu prigonitoriu ca si unu felu de mila numai la rudenii, căta petrecere, căta amaretiune e silitu a vedè si a suferi unulu ca acesta? lasâmu să judece c. c. Staturi.

(Va urmă.)

Varietati.

* * (Esprincipele Serbiei, Karageorgevits,) care de la intemplamintele de la Belgradu in coce eră pusu sub paza politiala, fu arestatu sambeta ser'a in Pest'a; tocmai in momentulu, candu voia să intrepinda una excursiune, polit'a lu-straportă in casarm'a lui Carolu, unde se afla si acum, supraveghiatu de una escorta militaria.

* * (In comitetulu Bihari'a) se va publica procedur'a stataria, d'in causa că mai multe tienuturi a le acestui comitat sunt cercetate de lotri. Comisariulu de politia, Georgiu Cizmadija, arestă de putien tempu una societate de lotri, carea numeră 8 membri. S'au fostu facutu incercari a dese ori pentru incaptivarea loru, inse fără vr'unu rezultat. Unu pastoriu, cascigatu prin promisiunile comisariului, spuse loçulu secretu alu lotrilor. Pandurii i suprinsera intr'una nopte. Cercandu a se aperă, puscara fără de voia pre unu sociu alu loru si apoi in spaima se dederă invinsi. Nece unulu nu fù vatematu d'intre pandurii de politia. Doi participanti criminali se spendiurara pre sine inainte de investigatiune.

* * (Procuratoru nechiamatu.) In dilele trecute se publică in diurnalulu nostru o depesia telegrafica d'in partea romanilor d'in Maramuresiu, cari esprimu „consimtirea“ loru fatia cu interbelatiunea d. Macelariu. Espresiunea citata o vedem combatuta in numele romanilor maramureșeni de cătra unu cutare Mihalca László, care dice, că cuprinsulu depesici nu ar' corespunde simtiemintelor romanilor d'in Marmati'a. Noi suntemu convinsi d'in contra, si respondemus dului M. L. pre securt: că ne indoimur că dsa ar fi autorisatu a vorbi in numele romanilor in genere. Noi amu

publicatu declaratiunea romanilor „binesimtitori“. cari a buna sema n'au incredintiati pe d. Mihalca László a-i desavu.

* * (Afaceri de presa.) In contr'a fostului redactoru alu diurnalulu „Nar. Listy“ s'a inceputu investigatiunea pentru 25 articuli, cari, se dice, că contine 8 crime si 17 delicti.

* * (Breve Noticia sobre la Historia de la Romania) *) este titlulu unei brosiure de 86 de pagini scrisa in limb'a spaniola, cu care ne onora autoriu ei, dlu A. Vizanti, licentiatu la facultatea de filosofia si litere d'in Madridu (Spaniola.) In prologulu disertatiunei, ce cuprinde acesta brosiura, dlu Vizanti spune, că a mersu in Spaniola indemnatum de fierbintele doru al animei sale, de a cunoscere mai de aproape, de a vedè cu ochii leganul strabunului nostru Traianu, si de a spune fatia in fatia fratilor spanioli, că d'incolo, preste mări, există una natiune sororă mai multu decât de 10 milioane de suflete, asiedata intre Carpati si Dunare.

Dupa prologu urmeza descrierea istoriei Romanilor, pre scurtu, inse intr'unu modu, care dă cea mai viua dovada despre adenculu studiu ce a facutu dlu Vizanti si despre simtiemintele nobile si patriotice a le dsale. Impregiurările politice fatali de adi nu ni permitu a comunică acesta disertatiune interesanta intru totu cuprinsulu ei. Cu tote aceste-a vomu impartesă căte-va trasare cu alta ocasiune. Si pan' atunci felicitămu d'in sufletu pre destinsulu siu alu natiunei nostre, care indemnatum de simtiulu natiunale si insetatu de amoreau sciintielor, a alergat in departare spre a studia de aproape trecutulu si presintele unei natiuni de acel'a-si sange, spre a contribui la cunoscinta imprumutata a doue natiuni sorori, si spre a ne imbogati istoria.

* * (Ministrulu presedinte magiaru) a primitu decoratiunea ordului leopoldinu d'in Belgia.

Sciri electrice

Constantinopolea, 9 augustu. Mihadu pasa, de la Rusiciucu insciintiega guvernulu, că bandele bulgare suntu nemicite; d'intre prisonieri 6 s'au esecutatu — era 40 au cadiutu in lupta morti, si că nici unul n'a potutu strabate in Balcanu.

Dupa scirile cele mai prospete Hadsi Dumitru s'a retrasu cu 160 fetiori bine armati in Balcanu — casulu acestu-a, pre cum si isbugnirea revolutiunei in Epiru si Tesali'a causeza turilor multe ingrigiri.

Constantinopolea, 9 augustu. Diurnalulu „d'Orient“ contine unu articulu de fondu, in care combate apropiarea Austriei cătra Prusi'a, discendu că alianta acestă ar fi nenaturala, togma pre cum e cea intre Turci'a si Rusi'a.

Prusi'a si-adatu pe fatia programulu unității Germaniei — sub egid'a sa, — de la programulu acestu-a nu se va abate nici o data, si fiindu că Austri'a cunosc prè bine scopulu Prusiei nici că e cu potinta o apropiare intre aceste poteri suverane.

*) Scurta notitia despre istoria Romaniei. (Tesa sustinuta de d. Vizanti, la actulu castigarei gradului de licentiatu la facultatea de filosofia si litere d'in Madridu.)

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisor'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem. si la 8 ore — min. ser'a.
" Posionu	" 10 " 24 " " 10 " 51 " "
" Neuhäusel	" 1 " 23 " diu'a, " 1 " 54 " nöpte
" Pest'a	" 5 " 19 " d. m. " 6 " 31 " deman.
" Czegléd	" 7 " 54 " " 9 " 14 " "
" Segedinu	" 12 " 12 " nöpte, 2 " 55 " dup. m.
" Temisor'a	" 3 " 55 " dem. " 7 " 47 " "
" Jasenova	" 8 " 4 " " *)
" Beseric'a-Alba	" 8 " 40 " "
Sosecesc in Basiasiu la	9 " 10 "

*) De la Temisor'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisor'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Basiasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
" Beseric'a-Alba	" 6 " 27 " "
" Jasenova	" 7 " 6 " "
" Temisor'a	" 10 " 40 " ser'a si la 7 ore 25 min. dem
" Segedinu	" 2 " 26 " nöpte, 12 " 58 " diu'a
" Czegléd	" 6 " 35 " dem. " 6 " 21 " d. a.
" Pest'a	" 9 " 55 " " 9 " 30 " , ser'a
" Neuhäusel	" 1 " 52 " diu'a, " 1 " 8 " nöpte
" Posionu	" 4 " 48 " d. a. " 4 " 12 " dem.
Sosecesc in Vien'a	la 6 " 36 " " 6 " — "

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote dilele la 6 ore 30 minute dupa mediasi, sosecesc in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediasi. Cale de 19½ mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.

Clusiu la Oradea pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, sosecesc in Oradea la 6 ore 40 minute demaneti'a.

Aradu la Sibiu (prin Dev'a) pleca in tote dilele, la 7 ore ser'a, sosecesc in Sibiu la 2 ore 15 minute nöpte. Cale de 34½ mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.

Sibiu la Aradu (prin Dev'a) pleca in tote dilele la 7 ore ser'a, sosecesc in Aradu la 1 ora 45 min. nöpte. Cale de 36½ mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.

Sibiu la Temisor'a pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, sosecesc in Temisor'a la 7 ore 40 minute ser'a.

Temisor'a la Oradea pleca lunii-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, sosecesc in Oradea la 6 ore deman. Cale de 26½ mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.

Oradea la Temisor'a pleca dominic'a marti-a, mercuri-a si vineri-a la 6 ore ser'a, sosecesc in Temisor'a la 6 ore ser'a in diu'a urmată.

Jasenov'a-Oravita.

De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute demaneti'a
" Jam	" 9 " 12 " "
" Racasdia	" 10 " 12 " "

Sosecesc in Oravita la 10 " 57 "

Oravita-Jasenov'a.

De la Oravita	pleca la 4 ore -- minute dupa mediasi
" Racasdia	" 4 " 45 "
" Jam	" 5 " 88 "

Sosecesc in Jasenov'a la 6 " — "

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
" Pest'a	" 6 " 35 " deman.
" Czegléd	" 9 " 27 " "
" Püspök-Ladány*)	" 1 " 58 " dup. med.

Sosecesc in Oradea la 4 " 38 "

*) Cale laterale due la Dobritinu, unde sosecesc la 3 ore dupa mediasi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Oradea	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a
Sosecesc in Püspök-Ladány*)	" 12 " 48 " diu'a
" Czegléd	" 5 " 41 " ser'a
" Pest'a	" 8 " 37 " "
" Vien'a	" 6 " — " demaneti'a.

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Brusel'a, 9 augustu. Belgia si Olandia au legatu o alianta strinsa intre sine, — impregiurarea acestă a causeza mari ingrigiri.

Parisu, 9 augustu. Diurnalulu „Geneve“ scrie că: Corpulu medicalu militaru se organizează cu energie si graba atâtă de mare pre cum nu s'a mai obseruat de la erumperea resbelului d'in Crimea, si Italia.

Imperatulu Napoleonu va asiste in Parisu la serberea națiunala, care se va celebra in 15 l. c.

Tote trupele d'in pregiurulu capitalei voru fi concentrate; se dice, că cu ocaziunea acestă Napoleonu cugeta a face unu apelu către poporul francez.

Notificatiunea lui Beust, tramisa la Berolinu — in care insciintieza, că guvernulu vienesu prin serberea festivității venatorilor fatia cu Prusi'a nu a avut nici o intentiune dusmanosa, — serberea să tienutu preste voi'a guvernului. — Acestă notificatiune nu a facutu prè buna impresiune in Parisu.

Vien'a, 8 augustu. Foi'a oficiala de domineca publica una scrisore imperatesca către ministrul imperialu de resboiu, care dispune, ca in sensulu sistemului nou de armata in regimintele magiare să se insfre, cătu se poate, numai oficiari nascuti in legile unguresci, si la impartirea oficiarilor să se ice in consideratiune cunoștiintă a limbei regimentului.

Florentia, 8 augustu. Proiectulu de lege de spre esarendarea monopolului de tabacu s'a primitu in camera. Presedintele camerei a demisiunatu. Camer'a s'a amenatutu pre tempu nedeterminat.

Parisu, 10 augustu. Astă-di s'a tienutu consiliu ministerialu sub presedintia imperatului. — Primariului d'in Troyes respuse imperatulu: Eu speru, că nimicu nu va conturbă desvoltarea pacifica a comerciului si a industriei. Ddieu protege Francia.

Parisu, 8 augustu. „Etandard“ scrie, că lordul Stanley a conferit u Moustier despre punctele principale ale politicei generale; convorbirea acesta a constatat, că situatiunea prezintă a Europei conține numai mominte de pace, confirmate prin concilierea deplina intre Francia si Anglia. — „Patrie“ si „France“ scriu, că agintele guvernului romanu, Cretulescu, a immanuatu lui Moustier una nota mai lungă, care explica referintele si principiile, cari au condus politică romana in tempul d'in urma. Notăa exprime simpathie României pentru Francia.

Proprietariu, redactoru respunditoru si editoriu: ALESANDRU ROMANU.

Vien'a-Aradu.

De la Vien'a	pleca la
--------------	----------